

Browar w Woli Przedborskiej (Paweł Grabalski, Paweł Ziśba)

16.10.2008.

Na przestrzeni wieków w Przedborzu istniało kilka browarów w różnych okresach, m. in. w okolicy dawnego zamku, a także nad Pilicą (dzisiejsza ul. Browarna). W XIX w. jeden z browarów funkcjonował na terenie folwarku Wola Przedborska, jego budowniczym był Wojciech Lange, dzierżawca folwarku i Ekonomii Przedborskiej, a projektantem Jan Straus, były burmistrz miasta Przedborza.

Władze miejskie nie przejawiały zainteresowania taką inwestycją, tłumacząc, że nie mają pod nią placu ani drewna potrzebnego do budowy. Wówczas Lange zaproponował, że da "własny plac" z folwarku Wola Przedborska i zakupi drewno z własnych rodków. Budowa browaru ruszyła w 1824 roku, a oddano go do użytku w październiku 1825 roku. Był to budynek murowany z kamienia łupanego "na wapno", kryty gontem. Niedługo potem zamieniono go na farbiarnię fabryki sukna.

Browar wystawiono za sumą 5315 złotych polskich i 7 groszy dla miasta Przedbórz na koszt dzierżawcy propinacji Wojciecha Lange. "Skierowane do Komisji Reskryptu Województwa Sandomierskiego dnia 31 maja 1825 roku."

Opis browaru oraz rys. 1 pochodzi z książki Józefa Ł. miałowskiego "Wojciech Lange (1783-1830) Dzieje jednego awansu"; pozostałe skany udostępnił Paweł Ziśba (podziękowania!), a oryginały znajdują się w AP w Radomiu.

Elewacja browaru w Przedborzu

Miejsce wystawienia browaru (rys. z 1825 roku)

Plan browaru (rys. z 1825 roku)

Plan browaru z 1861 roku

Rys browaru z 1825 roku